

BUDGETUNDERLAG 2020-2022

för Högskolan Dalarna

Fastställt av Högskolestyrelsen 2019-02-19

Innehållsförteckning

Inledning och hemställan.....	3
Bakgrund	4
Utbildningsanslag.....	4
Nuläge	4
Övergripande prioriteringar 2020-2022	5
Prioriteringar inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå	5
Avgiftsbelagd verksamhet.....	6
Avgiftsskyldiga studenter.....	7
Prioriteringar inom forskning samt utbildning på forskarnivå	7
Bemyndigande enligt Avgiftsförordningen	7
Särskilda uppdrag och äskanden	8
Särskilt uppdrag till Högskolan att samordna distansutbildning i språk	8
Arbetsintegrerad lärarutbildning	8
Stöd till breddat deltagande.....	8
Förstärkt basanslag forskning.....	9
Ekonomiska bedömningar	10
Utgångspunkter	10
Översikt av verksamhetens finansiering (Bilaga 1-3)	10
Investeringar i anläggningstillgångar (Bilaga 4).....	10
Lokalförsörjning (Bilaga 5).....	10
Lån i Riksgäldskontoret.....	11
Räntekonto med kredit i Riksgäldskontoret	11
Avgiftsbelagd verksamhet.....	11
Bilagor.....	12

Budgetunderlag 2020-2022 för Högskolan Dalarna

Inledning och hemställan

I det följande presenteras Budgetunderlag 2020-2022 för Högskolan Dalarna i enlighet med regeringens anvisningar. Budgetunderlaget utgår från Högskolans vision och prioriterade utvecklingsinriktningar, samt från tidigare aviserade budgetförändringar för perioden. Därefter kommenteras utvecklingen inom utbildning och forskning vid Högskolan, i en nationell och regional kontext. Slutligen presenteras ekonomiska bedömningar och förslag till total budget. Högskolan Dalarna föreslår följande förändringar i verksamhetens uppdrag; se vidare sidan 8:

- ett särskilt uppdrag till Högskolan att samordna distansutbildning i språk (5 mnkr per år)
- ett särskilt uppdrag att vidareutveckla arbetsintegrerad lärarutbildning och utvidga konceptet till fler lärarutbildningar och eventuellt andra lämpliga utbildningsområden (2 mnkr 2020 och 2021)
- stöd till breddat deltagande (5 mnkr per år); och
- förstärkt basanslag forskning (60 mnkr per år, omfördelat)

Högskolan välkomnar den stabila takbeloppsutveckling som anges för perioden; mer beständiga planeringsförutsättningar där stora svängningar i takbelopp är mindre frekventa främjar verksamhetens kvalitet.

Bakgrund

I Högskolan Dalarnas vision, som antogs av Högskolans styrelse 2014, är kärnbudskapet följande:

- *Vår vision: Vi skapar öppna vägar till kunskap för ett gott samhälle.*
- *Vårt uppdrag: Vi samskapar bildning, utbildning och forskning i Dalarna och i världen.*
- *Våra värden: Öppenhet, mod, ansvar.*

Ett viktigt tema i visionen är ett fortsatt, förtydligat och förstärkt engagemang i de samhällsutmaningar som både Dalarna och världen står inför. Högskolan ska vara en kunskapsport mellan Dalarna och världen, med plats och engagemang för att finna och utveckla nya vägar mot välstånd och välfärd – och aktivt bidra till att omsätta dem i handling, genom våra studenter, lärare och forskare i samskapande med vår omvärld. Högskolans ledande erfarenhet inom digitala kommunikationer och distanslärande gör en sådan kunskapsport både bredare och mera tillgänglig för en allt större del av befolkningen.

Dalarna påverkas av trender i människors rörelse, främst urbanisering, demografiska trender och migration, men också av trender som har koppling till industri och näringsliv som globalisering, robotisering, automatisering och digitalisering. Globaliseringen innebär ökad konkurrens men också ökade möjligheter för Dalarnas näringsliv. Det finns emellertid en demografisk problematik som innebär att många väljer att flytta till storstäderna och befolkningen i Dalarna åldras.

Trenden med färre studenter som kommer direkt från gymnasiet försvårar demografibaserade söktrycksprognoser, men gör samtidigt verksamheten mindre sårbar för upp- och nedgångar i ungdomskullarna. Det får som konsekvens att det är utbildningsportföljen som kan behöva justeras och anpassas till demografin, snarare än totalvolymen utbildning.

Utbildningsanslag

För 2020-2021 aviserades i budgetpropositionen utbildningsanslag för Högskolan Dalarna som ligger på en stabil nivå i förhållande till 2019.

Den genomsnittliga prestationsgraden vid Högskolan Dalarna uppgår till 81 %, en ökning med två procentenheter sedan 2017.

Den totala utbildningsvolymen för 2018 medför att anslagsintäkterna uppgår till 412,768 mnkr, inklusive ersättning för helårsprestationer från december föregående år. Gällande takbelopp för året är 432,085 mnkr. Högskolan har därmed haft en produktion som är 4,5 % lägre än takbeloppet vilket motsvarar cirka 19,3 mnkr. Det medför att det utgående värdet av den sparade överproduktionen utgör 18,3 mnkr.

Nuläge

Högskolan Dalarna är en medelstor högskola med en omsättning motsvarande ca 1 % av totalen för Sveriges universitet och högskolor 2018. Högskolan Dalarna är utbildningstung, med en nationell andel över 2 % inom utbildning och 0,3 % inom forskning och forskarutbildning, och där 70 % av verksamheten utgörs av grundutbildning. Vad gäller uppdragsutbildning är Högskolan relativt framgångsrik, och har större intäkter än jämförbara lärosäten. Trenden är dessutom växande. Uppdragsforskningen ligger däremot på en blygsam nivå. Den långsiktiga trenden nationellt är att den samlade utbildningsomsättningen vid Sveriges lärosäten ligger still, medan forskningens omsättning stadigt ökar, en trend att beakta för ett utbildningstungt lärosäte. De statliga anslagen dominerar fortfarande högskolornas samlade intäkter, men andelen externa medel ökar.

Inom utbildning ser utbildningsmixen annorlunda ut vid Högskolan Dalarna än i riket. Högskolan har ungefär dubbelt så stor andel humaniora som genomsnittet, och motsvarande lägre andelar inom andra

ämnesområden, främst naturvetenskap och juridik, och i viss mån även samhällsvetenskap och teknik. Högskolan Dalarna skiljer sig från riket även genom att ha betydligt högre andel fristående kurser och högre andel distansutbildning än jämförbara lärosäten. Detta leder till en större andel livslångt lärande och mindre andel studenter som går sin första utbildning. Andelen studenter som tar examen är därför påtagligt lägre än vid jämförbara lärosäten. Prestationsgraden vid Högskolan Dalarna skiljer sig däremot bara marginellt från riket, och får anses vara god med beaktande av Högskolans utbildningsportfölj.

Räknat i helårsstudenter står ren campusundervisning för 54 % och distansundervisning för 46 %. Samtidigt läser nästan två av tre individer (64 %) minst en distanskurs. Av den totala utbildningsvolymen HST utgör program 67 % (2017: 66 %). Av programmen går 25 % på distans (ca. 931 HST).

Högskolan Dalarnas yrkesutbildningar, som lärarprogrammen, sjuksköterskeprogrammen och ingenjörsprogrammen, svarar mot stora nationella och regionala kompetensförsörjningsbehov. Det gäller även utbildningar inom datateknik, ekonomi och socialt arbete. Andra utbildningar, som de fristående kurserna i språkmiljön, är viktiga för fortbildning och livslångt lärande och svarar mot bildningsmålet i Högskolan Dalarnas vision.

Forskningen vid Högskolan Dalarna koncentreras i enlighet med föregående forskningsstrategier i sex profilområden. *Energi, skog och byggd miljö, Hälsa och välfärd, Komplexa system – Mikrodataanalys, Interkulturella studier, Stålförning och ytteknik* samt *Utbildning och lärande*. Centralt för den framtida utvecklingen är starka och sammanhållna forskningsmiljöer med förankring i Högskolans grundutbildningar och i samskapande med viktiga samhällsaktörer, samt andra lärosäten och forskningsmiljöer. Forskningsprofilerna har sammantaget haft en fortsatt positiv utveckling under 2018 och forskningen utvecklas i linje med Högskolans vision och prioriterade inriktningar.

År 2012 erhöll Högskolan sitt första examenstillstånd på forskarnivå inom området Mikrodataanalys, och bedriver sedan dess egen forskarutbildning. Högskolan erhöll 2017 examenstillstånd också inom områdena Evidensbaserat hälso- och välfärdsarbete, och Pedagogiskt arbete, och vidareutvecklar under perioden egen högkvalitativ forskarutbildning även inom dessa områden.

Under 2017 fick Högskolan Dalarna sitt system för kvalitetssäkring av högre utbildning godkänt i UKÄ:s nya granskningssystem, som första lärosäte i landet.

Övergripande prioriteringar 2020-2022

Högskolan Dalarna kommer under 2019 att utarbeta en strategi för hur verksamheten ska utvecklas under perioden. Den långsiktiga målsättningen är att lärosätet ska förtjäna att bli ett universitet. Våra prioriteringar för planeringsperioden kommer att utgå från den forsknings- och utbildningsstrategi som är under framtagande. Utifrån dessa prioriteringar avser vi initiera ett antal strategiska satsningar vilka finansieras genom användning av myndighetskapalet.

Prioriteringar inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Högskolans utbildningsutbud behöver ständigt utvecklas för att bättre stödja matchningen mellan arbetssökande och kompetensbehov. Antalet studenter med otraditionell bakgrund kommer därmed att öka, liksom antalet studenter som redan besitter yrkeskunskaper i olika form och behöver såväl validering av reell kompetens som kompletteringskurser. Högskolan Dalarnas insatser inom ramen för breddad rekrytering och breddat deltagande är några exempel på hur lärosätet arbetar med att svara upp mot de kommande behoven och efterfrågan på arbetsmarknaden.

För vård- och lärarutbildningarna har den påbjudna expansionen varit en utmaning. Tillgången på lärare med rätt akademisk och professionell kompetens är begränsad. För vissa utbildningar sätts gränser också av antalet sökande. Främst för vårdutbildningarna är även tillgången till VFU-platser ibland en begränsande faktor. Högskolan har ett nära och kontinuerligt samarbete med aktörer inom vård och skola i regionen för att övervinna svårigheterna. Högskolan prioriterar dessa utbildningar högt, och har 2018 i huvudsak uppnått uppdraget, delvis tack vare de innovativa arbetsintegrerade utbildningar som Högskolan har utvecklat i nära samverkan med regionala avnämare.

Bland Högskolans mest attraktiva distanskurser återfinns utbildningar inom ett antal främmande språk som är mycket stora i världen men små i Utbildningsverige. En viktig aspekt i Högskolans framgång med språkutbildning är att det inte bara handlar om rena språkkunskaper, utan lika mycket om att tillägna sig såväl praktiska kommunikativa färdigheter som en gedigen kulturell kompetens. Enligt studentenkäter är studenterna mycket nöjda med Högskolans nätbaserade språkutbildningar.

I en globaliserad värld blir kunskap i de stora världsspråken och den därmed åtföljande kulturkunskapen allt viktigare. Här finns en fortsatt stor utvecklingspotential som sammanfaller med regeringens stöd för språkstudier. Särskilt gäller detta för högt efterfrågade utbildningar inom svenska som andraspråk och arabiska, där det i dagsläget finns ett stort samhällsbehov och efterfrågan på grund av den stora tillströmningen av människor på flykt. Om förutsättningar ges har Högskolan goda möjligheter att utöka utbildningsvolymen inom dessa områden, och även ta ett nationellt ansvar.

Avgiftsbelagd verksamhet

Högskolan Dalarna har en omfattande avgiftsbelagd utbildningsverksamhet, främst med inriktning mot offentlig sektor, som bygger på ett aktivt partnerskap med både nationella och regionala aktörer. Under perioden avser Högskolan att fördjupa och bredda partnerskapet.

Högskolan har sedan lång tid ett nära och aktivt partnerskap med regionens skolhuvudmän inom PUD – Pedagogiskt Utvecklingscentrum Dalarna – som förväntas ytterligare fördjupas under perioden, med övningsskolor, gemensamma forskningsprojekt, och andra aktiviteter till ömsesidig nytta. Planer finns på ett nytt gemensamt forskningsområde gällande styrning och ledning av förskola och skola. Forskningen kommer att ha en interaktiv forskningsansats där samproduktion mellan forskare och ”fältaktörer” prioriteras.

Även inom Lärarlyftet och andra nationella satsningar har Högskolan varit framgångsrik, och kommer att ställa upp vid framtida satsningar.

Socialtjänstens utvecklingscentrum Dalarna (SUD) är ett samverkansorgan mellan Högskolan Dalarna och yrkeslivet inom det sociala välfärdsområdet. Genom SUD ska Högskolan och yrkeslivet gemensamt främja utbildning, forskning och en evidensbaserad verksamhetsutveckling inom det sociala välfärdsområdet.

Högskolan har samverkansorgan motsvarande PUD och SUD även för interkulturella studier (IKUD), energiområdet (EKC), och besöksnäringarna (CeTLeR). I ett inledningsskede har dessa fått bidragsfinansiering, men de blir avgiftsfinansierade under perioden.

Uppdragsutbildningen ”Korta vägen för utländska akademiker” på uppdrag av Arbetsförmedlingen har genomförts i ett antal omgångar sedan 2010. Högskolan ser en stor potential för utveckling under perioden inom detta högaktuella område, med både en ökad volym inom ”Korta vägen” och andra utbildningar med nyanlända som målgrupp.

Avgiftsskyldiga studenter

Under 2018 registrerades 176 avgiftsskyldiga studenter, varav 26 % kvinnor. Detta är en ökning med 69 % från 2017, och avser både grundnivå och avancerad nivå. Det är Högskolans ambition att bibehålla 2018 års nivå under perioden. För att möta de utmaningar Högskolan Dalarna står inför gällande rekryteringen av betalningsskyldiga studenter kommer ett strategiskt rekryterings- och kommunikationsarbete att fortsätta. Högskolans utbud av program på engelska var under 2018 fortfarande begränsat men en del är mycket eftersökta, bl.a. masterprogram inom Solar Energy Engineering.

Prioriteringar inom forskning samt utbildning på forskarnivå

Forskningen vid Högskolan Dalarna tar sin utgångspunkt i samtidens stora samhällsförändringar, både nationellt och internationellt: industrins, handelns och kulturens globalisering, en revolution i kommunikationer genom Internet, ett välfärdssystem med alltfler äldre, höga krav på teknikförståelse inom processindustrin samtidigt som arbetslivet utsätts för stora kompetensförluster genom pensionsavgångar – dessa är bara några av de utmaningar forskningen står inför.

Högskolan Dalarnas forskning ska vara av hög kvalitet och bidra till samhällets kunskapsutveckling och förmåga att omsätta forskningsresultat, lokalt, regionalt, nationellt och globalt. Samverkan ska ske med lärosäten och forskningsmiljöer i Sverige och utomlands samt med aktörer i näringsliv, offentlig sektor och frivilligsektor. Av samma skäl ska Högskolan Dalarna vara drivande i arbetet med öppen vetenskap, genom forskningskommunikation och öppen tillgång till forskningsresultat och forskningsdata.

Den fortsatta uppbyggnaden av Högskolans forskningsmiljöer är en helt nödvändig satsning, såväl för Högskolans akademiska utbildningsmiljöer som för utvecklingen hos våra partners i regionen och i landet. Högskolan har en god publiceringsaktivitet i förhållande till forskningsanslaget, men på grund av det relativt låga antalet forskare är det ändå svårt att komma i åtnjutande av omfördelningsmedel från staten baserade på publiceringar och citeringar. Externa forskningsfinansiärer, många med en verksamhet i regionen, ger ett starkt stöd till satsningen men den statliga högskolans insats måste fortfarande vara den mest avgörande. Kompetensen krävs inför framtiden inte minst om Dalarnas stora exportindustri ska kunna förnyas i ett innovativt samarbete mellan näringsliv, regionen och Högskolan.

Högskolan har inom flera forskningsprofiler potential att bidra till lösningen av högaktuella samhällsproblem. Det mångkulturella samhället, kvalitetsutveckling i vården, och omställningen till ett energieffektivt hållbart samhälle, är tre områden där Högskolans forskare skulle kunna ha mycket att tillföra. Detta kan till viss del tillgodoses genom externa bidrag, och Högskolan avser att under perioden intensifiera samarbetet med externa finansiärer, men samverkan med externa finansiärer kräver i många fall motfinansiering från Högskolan. Tre egna forskarutbildningar, varav två i ett uppbyggnadsskede, innebär också ökade fasta kostnader som belastar forskningsanslaget. Detta nödvändiggör ett stabilt basanslag på en hög nivå, som kan användas som hävstång för att expandera den externa finansieringen, och uppfylla de förväntningar som omvärlden har på Högskolans bidrag till integration, hållbar utveckling och välfärdssystemens förnyelse. Högskolan Dalarna uppskattar den ökning som kom 2018, men den är långt ifrån att täcka behovet.

Bemyndigande enligt Avgiftsförordningen

Högskolan Dalarna är för närvarande ej medlem i något forskningssamarbete som kräver särskilt bemyndigande. En ansökan om bemyndigande enligt 3 och 5 §§ Avgiftsförordningen lämnades in under 2018 men svar har i skrivande stund ej erhållits.

Särskilda uppdrag och äskanden

Högskolan Dalarna har i dagsläget en ekonomi i balans, och ett myndighetskapital motsvarande ca. 20 % av omsättningen. En avsevärd del av myndighetskapitalet om drygt 100 mnkr planeras att fortsatt användas för kostnader i samband med riktade utvecklingsinsatser för att stärka kopplingen mellan utbildning och forskning och bygga sammanhållna akademiska miljöer i Falun och Borlänge. Därutöver äskar Högskolan medel för följande satsningar, som prioriteras under perioden:

- ett särskilt uppdrag till Högskolan att samordna distansutbildning i språk (5 mnkr per år)
- ett särskilt uppdrag att vidareutveckla arbetsintegrerad lärarutbildning och utvidga konceptet till fler lärarutbildningar och eventuellt andra lämpliga utbildningsområden (2 mnkr 2020 och 2021)
- stöd till breddat deltagande (5 mnkr per år); och
- förstärkt basanslag forskning (60 mnkr per år, omfördelat)

Den första punkten handlar om ett nationellt samordningsuppdrag. Även om Högskolan Dalarna tar på sig finansieringen av samordningen under perioden förutsätter ett sådant uppdrag samverkan med såväl departementet som andra lärosäten.

Särskilt uppdrag till Högskolan att samordna distansutbildning i språk

Undervisningen i viktiga världsspråk och världskulturer har sedan ett antal år radikalt minskat vid många lärosäten i landet, vilket lyftes fram i SUHF:s rapport *Behovet av en språkstrategi för Sverige* (2017). Sverige riskerar därmed att utarmas på kunskaper av stor kulturell och ekonomisk vikt i en alltmer globaliserad värld. Högskolan Dalarna har en unik position i Sverige när det gäller distansutbildning i språk. Tack vare ny pedagogik och realtidsundervisning i små grupper har Högskolan, till skillnad från många andra lärosäten, lyckats upprätthålla kritisk massa även i språk som är hotade i övriga Utbildningsverige, som ryska, italienska, portugisiska och arabiska. Situationen är likartad i våra grannländer, vilket har uppmärksammats av det Nordiska ministerrådet. Med ett särskilt uppdrag från regeringen kan Högskolan ta ansvar för den samordning av språkutbildningarna i Sverige som SUHF rekommenderar, främja upprätthållandet av kompetens inom små språk, och sprida goda exempel på framgångsrik nätburen språkpedagogik. Vi föreslår att ett sådant uppdrag omfattar 5 mnkr/år under treårsperioden.

Arbetsintegrerad lärarutbildning

För att svara upp mot regionens behov av utbildade lärare bedriver Högskolan Dalarna sedan 2017 arbetsintegrerad utbildning av lärare i samverkan med regionens kommuner. Studier i lärarutbildningen kombineras med anställning i en kommun, så att varje student arbetar i en grundskola och bygger upp erfarenhet parallellt med att hen utbildar sig till lärare. Konceptet uppskattas av både studenter och kommuner, och lockar fler sökande än motsvarande reguljära utbildning. Därför vill Högskolan Dalarna, i samverkan med regionen, utvidga och utveckla konceptet, i första hand till fler lärarutbildningar, men även till andra utbildningsområden med stor regional efterfrågan. För detta äskar Högskolan projektmedel om 2 mnkr för år 2020 och 2 mnkr för år 2021.

Stöd till breddat deltagande

Ett breddat deltagande som omfattar bland annat nyanlända, studenter från studieovana miljöer men även studenter med olika typer av funktionsvariationer, kräver ett bättre stöd än det som finns i dag. Sommarkurser, för bredare studentgrupper än det som finns i dag, ett utökat stöd gällande att skriva svenska, utökat stöd till resurspersoner, är exempel på vad som skulle behövas. Högskolan har en del av

detta i dag men i för liten omfattning, och avser att höja ambitionsnivån under perioden. Vi föreslår en sådan utökning på 5 mnkr per år.

Förstärkt basanslag forskning

Högskolan Dalarnas arbetar med att bygga kompletta utbildnings- och forskningsmiljöer där forskningen i mycket hög grad knyts till viktiga utbildningsområden, såsom till exempel lärarutbildning. Detta för att säkerställa en god forskningsanknytning av utbildningen, då Högskolan Dalarna nu erhållit tillstånd att utfärda doktorsexamen inom tre områden inom befintlig ram. Detta skulle kunna utvecklas ytterligare om forskningsmedlens omfattning i högre grad kopplas till utbildningsvolymen. För 2017 erhöll Högskolan Dalarna 10 700 kr/HST i forskningsanslag, medan median för riket var 31 000 kr/HST och medel var 62 000 kr/HST. Här menar Högskolan Dalarna att ett bra sätt att förändra denna obalans mellan olika lärosäten är att fördela om medel från statliga forskningsfinansiärer till ökade basanslag. En omfördelning motsvarande 10 000 kr/HST till samtliga lärosäten baserad på utbildningsvolym skulle bidra till att minska obalansen. En sådan omfördelning motsvarar knappt 3 miljarder kronor och skulle tydliggöra och avsevärt stärka kopplingen mellan utbildning och forskning.

Ekonomiska bedömningar

Utgångspunkter

Högskolans årsbokslut för 2018 uppvisar ett positivt resultat om 22,1 mnkr, vilket utgör en resultatförbättring med 20,1 mnkr jämfört med år 2017. Under 2018 har utbildning på grund- och avancerad nivå minskat med 4,6 % mätt i antal helårsstudenter och under verksamhetsåret har en underproduktion redovisats motsvarande 19,3 mnkr. Det medför att det utgående värdet av överproduktionen 2018 uppgår till 18,3 mnkr. Jämfört med föregående verksamhetsår har intäkterna ökat med 60,5 mnkr (10 %) totalt sett, varav anslagsintäkterna har ökat med 38,3 mnkr medan övriga intäkter ökade med 22,2 mnkr. Högskolans kostnader har ökat med 40,3 mnkr (6 %) under samma period.

Det budgeterade verksamhetsutfallet för 2019 uppgår till -24,9 mnkr. Takbeloppet för 2019 beräknas att kunna utnyttjas fullt ut med en produktion nära takbeloppet. Myndighetskapitalet beräknas vid årsskiftet 18/19 att uppgå till 146,1 mnkr.

Översikt av verksamhetens finansiering (Bilaga 1-3)

Anslaget för utbildning på grund- och avancerad nivå 2019 uppgår till 436,5 mnkr, vilket är en ökning med 4,4 mnkr jämfört med 2018. Efter ett antal år med en omställning av utbildningsutbudet mot ökade volymer inom bristyrken där lärosätet haft en överproduktion under ett flertal år. 2018 var ett år där omställningsarbetet slutförts och lägre intag, större avhopp och personalbrist ledde till en underproduktion.

Verksamheten uppvisar ett positivt resultat, vilket möjliggör nya strategiska satsningar i storleksordningen 40-60 mnkr över 3 år.

Myndighetskapitalet beräknas vid utgången av 2021 att uppgå till 61,1 mnkr.

Investeringar i anläggningstillgångar (Bilaga 4)

Lån för investeringar i anläggningstillgångar har under 2018 upptagits med 7,2 mnkr. Investeringsvolymen har i budgeten för 2019 fastställts till 23,3 mnkr. Högskolans bedömning är att planerade investeringar under planeringsperioden kommer att rymmas inom befintlig låneram.

För perioden 2020-2022 beräknas investeringsvolymen att i genomsnitt uppgå till ca 17,6 mnkr per år, med en stor osäkerhet om vad utvecklingen av lokalerna i Borlänge kommer att innebära i form av investeringsbehov och/eller omförhandlat hyreskontrakt. Hyreskontraktet löper ut 2020, avtalet är uppsagt och båda parter jobbar för ett nytt avtal i nya lokaler.

Lokalförsörjning (Bilaga 5)

Högskolan hyr idag en sammanlagd yta av 42 595 m² fördelat mellan fastigheter belägna huvudsakligen i Falun och i Borlänge. I Falun har Högskolan sitt huvudcampus på Lugnet men även ett mindre campus för medieutbildningar på gamla regementsområdet. Största hyresvärdar är två kommunala dotterbolag samt de privata fastighetsföretagen Klöver och MasMästaren.

Högskolan har relativt stor uthyrning till externa hyresgäster, främst i Borlänge. De största hyresgästerna är vuxenutbildningen och Statens väg och transportforsknings institut. Dessutom finns ett antal mindre hyresgäster som stärker den akademiska miljön. Den uthyrda ytan är ca 5 400 kvm motsvarande en hyresintäkt på 10 mnkr. Under 2019 kommer troligtvis kommunens bolag överta vidareuthyrningen från Högskolan. Det innebär att Högskolan inte längre blir hyresvärd för vuxenutbildningen och diverse mindre hyresgäster.

Under åren 2020 till 2022 kommer ventilationssystem på Campus i Falun att renoveras vilket kommer att innebära stora omflyttningar av personal under 2 års tid. Tillfälliga lokaler kommer att sättas upp under ombyggnationen för att underlätta omflyttningarna. Lokalavtalet för lokalerna i Borlänge är uppsagda och Högskolan driver tillsammans med kommunens fastighetsbolag ett projekt för att hitta alternativa lokaler. Stor osäkerhet råder om kostnaden, framförallt för Borlänge Campus.

Lån i Riksgäldskontoret

Högskolan disponerar fr.o.m. 2016-06-30 en låneram på 50 mnkr i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten. Upplåningen uppgick per 2018-12-31 till 45,4 mnkr.

Högskolan föreslår att låneramen om 50 mnkr bibehålls

Räntekonto med kredit i Riksgäldskontoret

Högskolans kreditram på räntekontot uppgick för budgetåret 2018 till 0 mnkr. Behållning på räntekontot uppgick per 2018-12-31 till 338,2 mnkr, varav balanserad kapitalförändring uppgår till 146,7 mnkr. Budgeten för 2019 visar på ett underskott om 24,9 mnkr. Enligt nu kända förutsättningar räknar Högskolan inte med att behöva utnyttja krediten på räntekontot under år 2019.

Högskolan föreslår att kreditramen på räntekontot förblir oförändrad.

Avgiftsbelagd verksamhet

Högskolan redovisar i huvudsak uppdragsutbildning och uppdragsforskning som avgiftsbelagd verksamhet. Härtill kommer intäkter från avgiftsskyldiga studenter samt övriga diverse avgiftsintäkter under anslags- och bidragsfinansierad verksamhet, exempelvis försäljning av kompendier till studenter, ersättningar för utlägg m.m.

Som framgår av årsredovisningen för 2018 uppgick de totala avgiftsintäkterna till 86,0 mnkr. Av dessa avser 52,1 mnkr uppdragsutbildning och uppdragsforskning.

Beslut om att avge detta budgetunderlag har tagits i Högskolestyrelsen vid sammanträde den 19 februari 2019.

För Högskolan Dalarna,

Martin Norsell
Rektor

Bilagor

Tabell 1	Total budget
Tabell 2	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå
Tabell 3	Forskning och utbildning på forskarnivå
Tabell 4	Investeringar i anläggningstillgångar
Tabell 5	Lokalförsörjning
Tabell 6	Avgiftsintäkter av uppdragsverksamhet 2016-2018

Tabell 1

Total budget

Belopp (tkr)	2018 Utfall	2019 Budget	2020 Ber.	2021 Ber.	2022 Ber.
<u>Verksamhetens intäkter</u>					
Anslag ¹⁾	509 015	514 429	514 430	514 430	514 430
Avgifter	86 036	67 235	80 700	79 450	84 000
Bidrag	99 656	89 912	99 000	106 000	111 000
Finansiella intäkter	256	260	1 200	1 200	1 200
Summa intäkter	694 963	671 836	695 330	701 080	710 630
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal	- 488 803	- 507 625	- 520 000	- 520 000	- 530 000
Lokaler	- 70 404	- 64 142	- 68 138	- 70 484	- 71 368
Drift/Övrigt	- 98 115	- 109 350	- 111 253	- 112 173	- 113 701
Avskrivningar	- 13 871	- 14 210	- 15 500	- 16 000	- 16 000
Finansiella kostnader	- 1 693	- 1 418	- 800	- 850	- 850
Summa kostnader	- 672 886	- 696 745	- 715 691	- 719 507	- 731 919
<u>Verksamhetsutfall</u>					
Transfereringar	3 930	2 500	2 500	2 500	2 500
Årets kapitalförändring/	-3 930	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Årets resultat	22 077	- 24 909	- 20 361	- 18 427	- 21 289
Utgående myndighetskapital (inkl årets kapitalförändring) ²⁾	146 119	121 212	100 852	82 424	61 136
Utgående oförbrukade bidrag	68 199	60 000	55 000	55 000	55 000

¹⁾ Intäkterna av anslag ska motsvara summan av anslag i tabell 2 och 3.

²⁾ För stiftelsehögskolorna avses eget kapital och årets resultat.

Större förändringar mellan åren vad gäller budgeterade intäkter för avgifter och andra ersättningar

Tabell 2

Verksamhetsgren
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Belopp (tkr)	2018 Utfall	2019 Budget	2020 Ber.	2021 Ber.	2022 Ber.
<u>Verksamhetens intäkter</u>					
Takbelopp ¹⁾	432 027	436 471	436 472	436 472	436 472
Beräknad avräkning ²⁾ (A)	432 027	436 471	436 472	436 472	436 472
Särskilda åtaganden (B)					
Anslag (A+B)	432 027	436 471	436 472	436 472	436 472
Avgifter	26 640	19 365	20 200	20 200	20 000
Bidrag	26 308	22 001	17 500	17 500	18 000
Finansiella intäkter	166	172	1 000	1 000	1 000
Summa intäkter ³⁾	485 141	478 009	475 172	475 172	475 472
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal	- 332 910	- 353 927	- 341 583	- 342 555	- 345 527
Lokaler	- 60 356	- 53 241	- 56 558	- 58 506	- 59 239
Drift/Övrigt	- 69 014	- 75 684	- 77 001	- 77 638	- 78 695
Avskrivningar	- 12 298	- 12 924	- 14 098	- 14 553	- 14 553
Finansiella kostnader	- 1 125	- 971	- 700	- 750	- 750
Summa kostnader	- 475 703	- 496 747	- 489 940	- 494 001	- 498 765
Årets kapitalförändring/ Årets resultat	9 438	- 18 738	- 14 768	- 18 829	- 23 293

¹⁾ Takbelopp enligt budgetpropositionen för 2019 i 2019 års prisnivå

²⁾ Beräknad avräkning av anslag för grundutbildning bl a med hänsyn till ev utnyttjande av tidigare uppkommet anslagssparande eller överproduktion samt ev decemberprestationer.

³⁾ summering av anslag, avgifter, bidrag och finansiella intäkter.

Tabell 3

Verksamhetsgren
Forskning och utbildning på forskarnivå

Belopp (tkr)	2018 Utfall	2019 Budget	2020 Ber.	2021 Ber.	2022 Ber.
<u>Verksamhetens intäkter</u>					
Anslag ¹⁾	76 988	77 958	77 958	77 958	77 958
Avgifter och andra ers	7 293	4 974	3 000	3 000	5 000
Bidrag	42 273	44 328	55 000	57 000	60 000
Finansiella intäkter	57	64	200	200	200
Summa intäkter	126 611	127 324	136 158	138 158	143 158
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal	-87 967	-101 345	-108 819	-103 816	-107 812
Lokaler	-6 132	-7 400	-7 861	-8 132	-8 234
Drift/Övrigt	-17 839	-24 156	-24 576	-24 780	-25 117
Avskrivningar	-1 030	-1 016	-1 108	-1 144	-1 144
Finansiella kostnader	-360	-322	-100	-100	-100
Summa kostnader	-113 328	-134 239	-142 465	-137 971	-142 407
Årets kapitalförändring/ Årets resultat	13 283	- 6 915	- 6 307	187	751

¹⁾Med anslag avses de medel som har anvisats myndigheten i budgetpropositionen för 2019 i 2019-års prislivå.

Tabell 4

Investeringar i anläggningstillgångar 1)

Belopp (tkr)	2018 Utfall	2019 Budget	2020 Ber.	2021 Ber.	2022 Ber.
IB lån i Riksgäldskontoret	44 003	37 840	44 125	46 410	47 894
Beräknad nyupplåning	7 165	23 300	18 300	17 300	17 300
<i>Varav investeringar i immateriella anläggningstillgångar</i>					
Beräknad amortering	13 328	17 015	16 015	15 815	15 815
UB lån i Riksgäldskontoret	37 840	44 125	46 410	47 894	49 379
Maximalt utnyttjande av låneramen	45 355	43 996	46 281	47 765	47 938
Föreslagen låneram 2)	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Beräknad ränteutgift	- 23	-	11	23	23
Ränteantagande för nyupplåning, %	- 0,5	-	0,25	0,50	0,50
Summa räntor och amorteringar	13 849	17 015	16 026	15 838	15 838
Maximalt utnyttjande av räntekontokredit under året	-	-	-	-	-
Föreslagen räntekontokredit	-	-	-	-	-

1) Enligt definition i 5 kap- 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

2) Större förändringar ska kommenteras.

Tabell 5

Redovisning av lokaler (mnkr) 2019 års priser	2018 Utfall	2019 Budget	2020 Ber.	2021 Ber.	2022 Ber.
Area, kvm LOA					
Föregående års utgång	42 595	42 595	38 118	38 118	38 118
Ökning under året	-	-	-	-	-
Minskning under året	-	4 477	-	-	-
__Vid årets utgång (A)	42 595	38 118	38 118	38 118	38 118
Förbättringsutgift på annans fastighet					
Nyinvesteringar	0,3	4,1	5,0	6,0	5,0
Avskrivningar	2,1	2,6	3,5	4,5	5,0
Lokalhyra(exkl student och gästforskarbostäder) (B) ²	55,5	50,2	53,5	54,6	55,7
Genomsnittlig hyra (kr/m2 LOA) ³	1 302	1 243	1 404	1 431	1 460
Sammanställning av lokalkostnader (exkl student och gästforskarbostäder) ⁴ (C)	73,2	64,6	69,1	71,5	72,4
Genomsnittlig lokalkostnad (kr/kvm LOA) ⁵	1 718	1 601	1 814	1 875	1 899
Lärosätets totala kostnader (D)	672,9	696,7	715,7	719,5	731,9
Totala externa hyresintäkter	-10,2	-1,6	-1,0	-1,0	-1,0
Justerade totala kostnader (D2)	662,6	695,2	714,7	718,5	730,9
Lokalkostnadens andel av verksamhetens totala kostnader ⁶	11%	9%	10%	10%	10%
Lokalkostnad andel av justerade totala kostnader ⁷	11%	9%	10%	10%	10%

1) En redovisning ska lämnas av det totala utgående beloppet enligt balansräkningens balanspost Vidare efterfrågas två specifika särredovisningar, nyinvesteringar och avskrivningar.

2) inklusive avtalade ersättningar vid avflyttning före viss tidpunkt, i fall då sådan beräknas ske, samt eventuella återställningskostnader vid avflyttning.

3) Beräknas som B/A

4) Redovisas i enlighet med SUHF:s rekommendationer (REK 2014:1, 2015-10-26, dnr 14/069) om lokalkostnader vid universitet och högskolor i den del som avser sammanställning av lokalkostnader, se bilaga 2 till rekommendationerna.

5) Beräknas som C/A

6) Beräknas som C/D

7) Beräknas som C/D2

Tabell 6

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat
År - 1	61 952	60 901	1 051
<i>varav tjänsteexport</i>	6 378	6 378	0
År 0	53 697	52 000	1 697
<i>varav tjänsteexport</i>	7 000	7 000	0
År 1	60 000	59 000	1 000
<i>varav tjänsteexport</i>	7 000	7 000	0

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel ¹⁾	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat
År - 1		656	592	64
År 0		700	650	50
År 1		700	650	50